

Onderzoeksreeks ‘Goede Buren’- beleid Utrecht: bevindingen en aanbevelingen

Op 19 en 20 mei 2025 publiceerden onderzoeksjournalisten Merel de Buck en Jeske Jongerius van [Momus](#) een tweedelige onderzoeksreeks over het Utrechtse ‘goede burens’-beleid in De Nuk. De artikelen analyseren de effectiviteit en rechtmatigheid van dit beleid aan de hand van expert interviews, literatuuronderzoek en veldwerk.

Publicaties:

[Deel I](#): Goede Buren: goed voor de buurt?

[Deel II](#): "Goede Buren: goed voor het
woonrecht?"

Contact:

Merel de Buck merel@momusmedia.nl

Jeske Jongerius: jeske@momusmedia.nl

De bevindingen

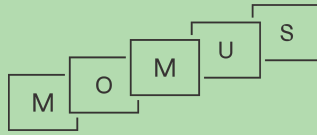
Beperkte effectiviteit van het beleid

Het onderzoek toont aan dat na vijf jaar experimenteren er geen duidelijk bewijs is dat ‘goede burens’-projecten hebben geleid tot verhoogde leefbaarheid, meer burenscontact of hechtere buurten.

Aanbevelingen van experts die in het artikel aan het woord komen

Focus op bestaande krachten

Investeer in het ondersteunen van al aanwezige talenten en initiatieven in wijken, in plaats van het ‘importeren’ van ‘goede burens’ van buitenaf.

Hoge doorstroom ondermijnt doelstellingen

Een cruciaal probleem is dat vooral jonge starters terecht komen in 'goede burens'-woningen, die vervolgens snel doorverhuizen. Dit ondermijnt het lange termijn doel van duurzame buurtverbinding.

Onderschatting van bestaand potentieel

Het beleid ziet over het hoofd dat er vaak al 'goede burens' in wijken aanwezig zijn, zonder dat zij hiervoor voorrang op een woning kregen.

Stigmatisering

Het beleid versterkt een problematische tweedeling tussen 'dragende' en 'vragende' bewoners, wat stigmatiserend kan werken en tegenstellingen in buurten kan versterken in plaats van overbruggen.

Gebrek aan wetenschappelijke onderbouwing

Er is geen recent onderzoek gedaan naar de effecten van het plaatsen van 'goede burens' in bestaande flats. Het beleid wordt ten onrechte onderbouwd met onderzoek naar geheel andere situaties.

Sociale grenzen zijn hardnekkig

Onderzoek toont aan dat mensen met verschillende achtergronden niet automatisch contact maken als je ze naast elkaar plaatst. Er is professionele ondersteuning nodig voor community building, maar daar is geen budget voor.

Beperkte keuzevrijheid door woningnood

Het onderzoek toont aan dat woningzoekenden vanwege de acute woningnood wellicht geen werkelijke keuze hebben. Ze kunnen reageren op de 'goede burens'-woningen, omdat ze het zien als een schaarse kans op een woning, in plaats van een weloverwogen keuze voor extra buurtbetrokkenheid. Dit ondermijnt de

Denk aan de lange termijn sociale binding

Laat het beleid dienend zijn voor de sociale cohesie van de zittende bewoners.

Evaluatie en onderzoek

Voer grondig onderzoek uit naar de werkelijke effecten van het beleid voordat het structureel wordt ingevoerd. De huidige onderbouwing is ontoereikend.

Transparantie en gelijke kansen waarborgen

Ontwikkel objectieve, transparante selectiecriteria die het risico op discriminatie minimaliseren. Overweeg of extra voorwaarden ethisch te rechtvaardigen zijn in tijden van acute woningnood.

Investeer in structurele oplossingen

Focus op structurele maatregelen zoals uitbreiding van sociale woningbouw en armoedebestrijding.

Investeer in *community building*

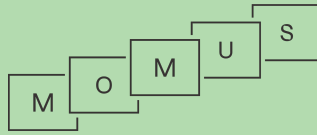
Als het beleid wordt voortgezet, zorg dan voor budget en professionele begeleiding voor community building, aangezien sociale verbinding niet vanzelf gebeurt.

Professionele ondersteuning waarborgen

Als het beleid wordt voortgezet, investeer dan in adequate professionele begeleiding voor zowel 'goede burens' als kwetsbare bewoners.

Realistische verwachtingen stellen

Definieer duidelijk en realistisch wat van 'goede burens' wordt verwacht en voorkom overbelasting van vrijwilligers.

vrijwillige basis die cruciaal is voor het succes van dergelijke initiatieven.

Risico op discriminatie en ongelijke behandeling

Het College voor de Rechten van de Mens waarschuwt dat selectiecriteria die neutraal lijken in de praktijk tot discriminatie kunnen leiden. Daarom is transparantie over het selectiebeleid essentieel. Die selectiecriteria van 'goede burens' zijn op dit moment niet openbaar.

Juridische onduidelijkheid

Gemeente Utrecht zoekt creatieve juridische routes via 'woongroep'-regelgeving, maar De Woonbond betwijfelt of dit standhoudt bij een rechtszaak.

Onbegrensd verwachtingspatroon

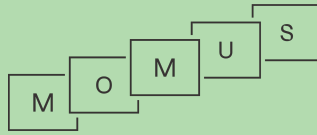
Ondanks dat de gemeente spreekt over "basale burgerschapsvaardigheden" als het gaat om verwachtingen van 'goede burens', bereiden corporaties 'goede burens' voor op complexe situaties zoals psychotische burens. Dit wijst op onduidelijke en mogelijk te hoge verwachtingen.

Overvraagde vrijwilligers

Expert Fica Djohani waarschuwt voor mogelijke overbelasting van 'goede burens': Vrijwilligers haken door overbelasting op een gegeven moment af, dus hebben dan niet meer de ruimte en energie om nog iets te betekenen.

Symptoombestrijding in plaats van echte oplossingen

De Woonbond stelt dat het beleid de werkelijke problemen niet aanpakt: De gemeente merkt dat ze niet de mogelijkheden heeft om woonproblemen op te lossen en verzandt dan in kleine deeloplossingen.

Gebrek aan professionele ondersteuning

Onderzoeker Jeroen van der Velden (Platform 31) benadrukt dat 'goede burens' geen vervanging kunnen zijn voor professionele zorg: Sociale problematiek oplossen moet een professional doen. Er is momenteel echter geen structurele professionele ondersteuning voorzien.